

Katedra rozvojových studií a katedra geografie
Přírodovědecká fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

Skupina:

Číslo uchazeče (nevyplňujte):

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ PRO AKADEMICKÝ ROK 2014/2015

Přijímací zkouška ze zeměpisu a všeobecného přehledu

Obor Mezinárodní rozvojová studia

1. Utvořte správné dvojice: [8 b.]

A	Atacama	1	významné město v jižním Peru	A	—	3
B	Medellín	2	nejvyšší hora Jižní Ameriky	B	—	8
C	Iguaçu	3	poušť na severu Chile	C	—	7
D	Altiplano	4	řeka v horním povodí Amazonky	D	—	5
E	Cuzco	5	náhorní plošina v Andách	E	—	1
F	Aconcagua	6	lagunové jezero ve Venezuele	F	—	2
G	Apurímac	7	vodopády na hranicích Brazílie a Argentiny	G	—	4
H	Maracaibo	8	významné město v Kolumbii	H	—	6

2. Seřad'te uvedené státy **sestupně** podle počtu obyvatel: [5 b.]

Egypt — Pákistán — Angola — Namibie — Kolumbie

1. **Pákistán** > 2. **Egypt** > 3. **Kolumbie** > 4. **Angola** > 5. **Namibie**

3. U každého státu zakroužkujte, zda je v něm úředním jazykem portugalština: [5 b.]

Sierra Leone	ANO	NE
Brazílie	ANO	NE
Surinam	ANO	NE
Angola	ANO	NE
Mosambik	ANO	NE

4. Ze skupin písmen sestavte názvy afrických metropolí: [5 b.]

ASHIANSK	UBJAA	RADKA	AGILKI	ANUDLA
KINSHASA	ABUJA	DAKAR	KIGALI	LUANDA

5. Přímý let z keňského Nairobi do ghanské Accry trvá 5 h 40 min. V ani jednom z měst neplatí letní čas, Nairobi má časové pásmo UTC+3h, Accra UTC+0h. Jestliže odlet z Nairobi je v 18:30 keňského času, v kolik hodin ghanského času má letadlo přistát v Accře? [2 b.]

Nairobi – vzlet 18:30 keňského času, tj. 15:30 ghanského času.

Accra – přilet v 15:30 + 5:40, tj. ve 21:10 ghanského času.

6. Finanční prostředky, které si stát půjčí od jiného státu, zahraniční finanční instituce nebo mezinárodní organizace, se nazývají: [2 b.]

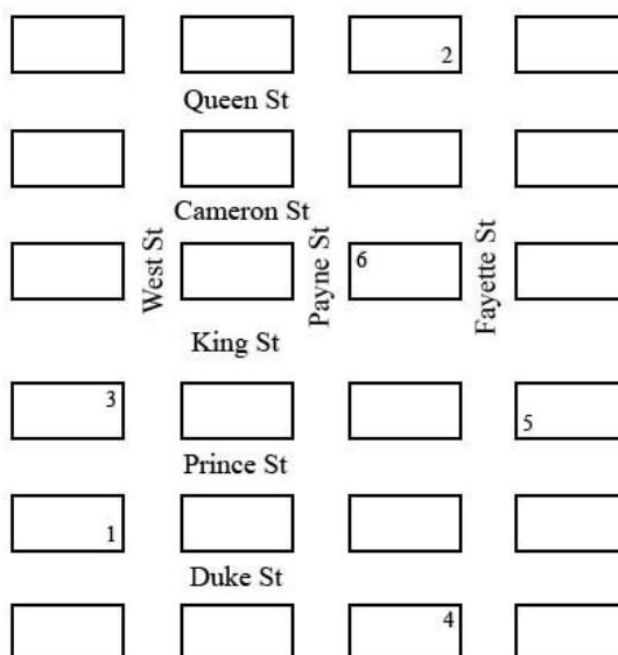
- a) humanitární pomoc
 b) domácí produkce
 c) zahraniční dluh
 d) substituce dovozu

7. Teplota vzduchu se snižuje s vyšší nadmořskou výškou zhruba o 0,5 °C na každých 100 m. Jestliže je v Praze (202 m. n. m.) 24°C, jaká je teplota na vrcholu Sněžky (1602 m. n. m.)? [2 b.]

- a) 13,8 °C
 b) 17,0 °C
 c) 16,0 °C
 d) 16,4 °C

8. Jestliže se nacházíte v bodě 1 a půjdete jeden blok severně, pak zamíříte na západ a půjdete tři bloky a poté zamíříte na jih a jdete dva bloky, dostanete se na místo, které je nejbližší kterému bodu? [2 p.]

- a) 2
 b) 3
 c) 4
 d) 5

9. Tabulka níže ukazuje příliv oficiální rozvojové pomoci (ODA) do různých zemí v Asii. Které z následujících tvrzení je pravdivé? [2 b.]

- a) V roce 2003 Kambodža obdržela stejnou výši ODA jako Laos v roce 2005
- b) V roce 2005 Vietnam obdržel nejvyšší množství ODA ze všech vybraných zemí.
- c) Mongolsko obdrželo nejvyšší množství ODA na osobu mezi lety 2003 a 2005.**
- d) Vietnam obdržel dvakrát více ODA per capita než Laos v roce 2004.

Tabulka: Příliv ODA do vybraných zemí Asie (2003–2005)						
	Příliv ODA (v milionech USD)			ODA na osobu (USD)		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Cambodia	514	463	538	38.1	33.6	38.2
China	1,333	1,685	1,757	1.0	1.3	1.3
India	900	694	1,724	0.8	0.6	1.6
Indonesia	1,743	102	2,524	8.1	0.5	11.4
Laos	301	272	296	52.8	46.9	50.2
Mongolia	249	262	212	99.6	104.8	81.5
Pakistan	1,062	1,424	1,666	7.2	9.4	10.7
Philippines	739	467	562	9.2	5.7	6.8
Thailand	-959	26	-171	-15.2	0.4	-2.7
Viet Nam	1,765	1,840	1,905	21.7	22.4	23.0

Zdroj: OECD, 2007

10. „Krvavé diamanty“ jsou: [2 p.]

- a) krví zbarvené diamanty těžené v regionu Lake Victoria, východní Afrika
- b) diamanty se zvláštními sanitárními vlastnostmi, používané pro medicínské účely, především v chirurgii
- c) diamanty těžené ve válečné zóně a prodávané k financování válek a povstání**
- d) velmi vzácné diamanty těžené v Blood Mountains v Austrálii

11. Ke které zemi se vztahuje tento text?

Na začátku roku 2014 Rada bezpečnosti OSN schválila rozmístění sil EU v zemi, která trpí sektářským násilím do kterého jsou zapojeni křesťané a muslimové, milice a civilisté. V té době bylo více než 1000 lidí zabito a téměř 1 milion lidí musel odejít ze svých domovů. “Převážně muslimští rebelové zvaní Seleka přišli v březnu 2013 ze severu s cílem svrhnout

prezidenta. Situace se stabilizovala od té doby, co se prezident Michel Djotodia vzdal moci v důsledku rostoucí mezinárodní kritiky odsuzující jeho neschopnost zastavit sektářské krveprolití.” (The Guardian, 2014) [2 b.]

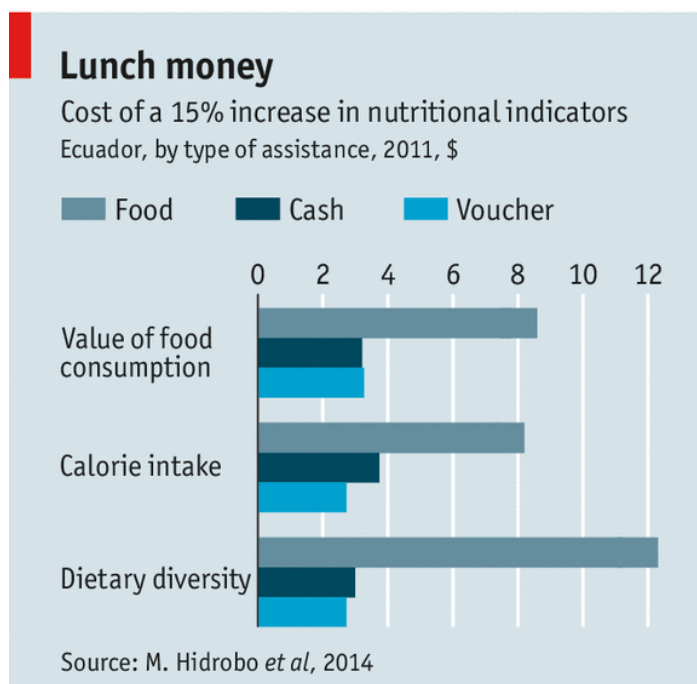
- a) Mexiko
- b) Ukrajina
- c) Tanzanie
- d) Středoafriická republika

12. Ve které z následujících zemí byla implementována “politika jednoho dítěte”, jejíž cílem byla kontrola porodnosti? [2 b.]

- a) Švédsko
- b) Čína
- c) Kolumbie
- d) Kuba

13. Graf níže (publikován v *The Economist*, 22. února 2014) znázorňuje náklady na 15% nárůst výživových indikátorů pro Ekvádor podle typu pomoci (poskytování potravin, hotovosti a potravinových lístků). Na základě informací z grafu uveďte, jaký typ pomoci je nejlevnější variantou k zajištění příjmu kalorií? [3 b.]

- a) potraviny
- b) hotovost
- c) potravinové lístky
- d) mix všech variant

14. Podlahová plocha k pronájmu na tržišti stojí 15 USD za 30 čtverečních stop na den. Alice si v obchodě pronajala obdélníkovou podlahovou plochu o rozměrech 8x15 stop a Betty si objednala obdélníkovou podlahovou plochu o rozměrech 15x20 stop. Jestliže si obě ženy pronajaly podlahovou plochu na jeden den, o kolik dolarů víc zaplatila Betty oproti Alici? [3 b.]

- a) 27
- b) 54
- c) 90
- d) 180

15. *“Je odhadováno, že v roce 2010 žilo 21 % lidí v rozvojových zemích pod hranicí 1,25 USD na den. To je pokles oproti 43 % lidí v roce 1990 a 52 % v roce 1981. Znamená to, že za méně než 1,25 USD na den žilo v roce 2010 1,22 miliardy lidí oproti 1,94 miliardám lidí v roce 1981.”* [2 b.]

Výše uvedené dvě věty převzaté ze stránek Světové banky popisují trend týkající se:

- a) chudoby
- b) zápisovosti do škol
- c) podvýživy
- d) populačního růstu

16. Která země je členem Východního partnerství, tedy politiky Evropské unie vůči jejím východním sousedům, jež je zaměřená na prosazování demokracie a stability? [2 b.]

- a) Rusko
- b) Pákistán
- c) Ukrajina
- d) Japonsko

17. Co znamená termín “remittance”? [2 b.]

- a) peníze zasílané zahraničním pracovníkem do jeho/její domovské země
- b) úroveň lidského rozvoje v jednotlivých zemích, která je měřena pomocí HDI
- c) zboží nakoupené mimo EU a dodané do zemí EU
- d) forma rozvojové pomoci poskytnuté vládami zemí OECD zemím Afriky

18. Jestliže tvoří 20 % světové populace muslimové, z nichž 90 % jsou sunité, jaký je podíl sunitů ve světové populaci? [2 b.]

- a) 2%
- b) 4%
- c) 18%
- d) 19%

19. Které z následujících jmen je hlavním městem jedné z prioritních zemí české rozvojové spolupráce? [2 b.]

- a) Sofia
- b) Kyjev
- c) Kišiněv
- d) Montevideo

20. V hypotetickém rozvojovém regionu jsou čtyři rozvojové země se středními příjmy (A, B, C, D) a jedna země s vysokým příjmem (E). HDP (hrubý domácí produkt) na obyvatele v regionu je rozdělen následovně:

- země A = 3 000 USD
- země B = 4 000 USD
- země C = 6 000 USD
- země D = 7 000 USD
- země E = 30 000 USD

Na základě výše uvedených informací, které tvrzení je pravdivé? [3 b.]

- a) Mediánové HDP je nižší než průměrné HDP a mediánové HDP lépe reprezentuje data ve vzorku.
- b) Průměrné HDP je nižší než mediánové HDP a průměrné HDP lépe reprezentuje data ve vzorku.
- c) Mediánové HDP je nižší než průměrné HDP a průměrné HDP lépe reprezentuje data ve vzorku.
- d) Průměrné HDP je nižší než mediánové HDP a mediánové HDP lépe reprezentuje data ve vzorku.

(Poznámka: Medián je hodnota, která rozděluje napůl data seřazená vzestupně.)

21. V roce 2010 měla rozvojová země A HDP per capita 1000 USD. Rozvojová země B měla v tom samém roce HDP per capita 2000 USD. Během roku 2011 země A zažila 20% růst HDP per capita, zatímco v zemi B byl 10% růst HDP per capita. Co můžeme z tohoto tvrzení vyvodit? [3 b.]

- a) HDP per capita v roce 2011 bylo stejné v obou zemích.
- b) HDP per capita v roce 2011 bylo vyšší v zemi A.
- c) Růst HDP per capita v roce 2011 měřený v USD byl v obou zemích stejný.
- d) Nic z výše uvedeného.

22. Na následujících obrázcích vidíte různé historické památky. Všechny z nich jsou zapsané v seznamu světového dědictví UNESCO. Ze seznamu vyberte správnou odpověď ke každému obrázku (jméno kulturní památky a jméno země, ve které se památka nachází).

[2 b.]

Vyberte jednu z následujících lokalit: Timbuktu, Angkor Wat, Tikal, Petra.

Vyberte jednu z následujících zemí: Guatemala, Kambodža, Jordánsko, Mali.

Název památky: **Petra**
Stát: **Jordánsko**

Název památky: **Angkor Wat**
Stát: **Kambodža**

Název památky: **Tikal**
Stát: **Guatemala**

Název památky: **Timbuktu**
Stát: **Mali**

23. Jaké závěry o vztahu mezi úhrnnou plodností (total fertility rate) v letech 2000-04 a kojeneckou úmrtností (infant mortality rate) v letech 2000-04 ve 48 afrických zemích můžeme vyvodit z následujícího grafu? [3 b.]

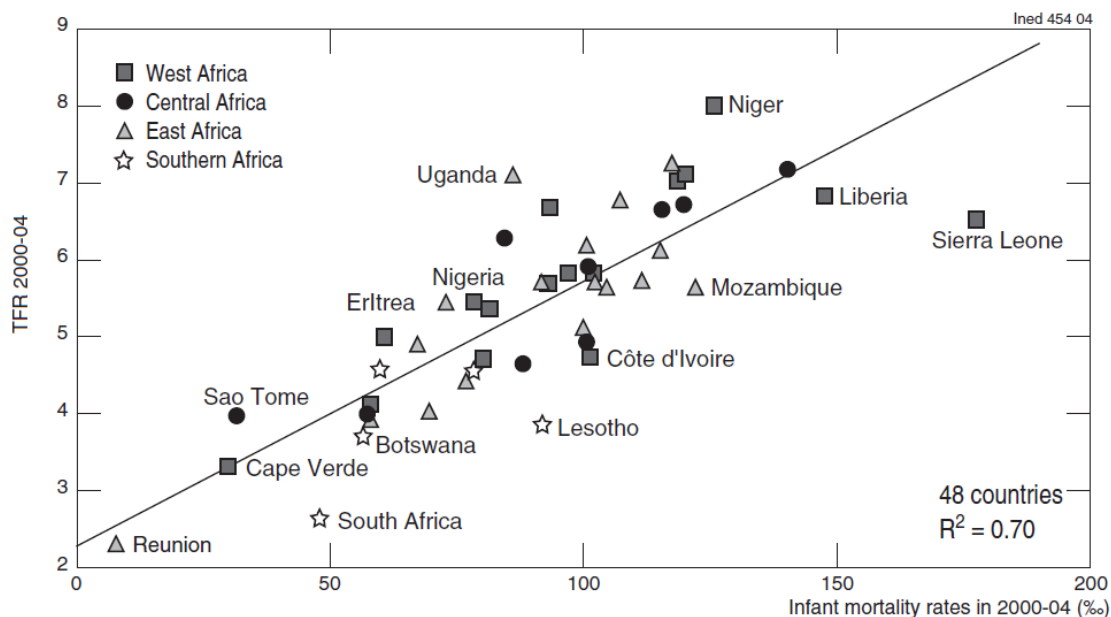

Figure 6. – Relationship between the total fertility rate and infant mortality in 48 countries around 2002

Source of data: United Nations (2003b).

- a) Nižší míry kojenecké úmrtnosti souvisí s vyššími hodnotami úhrnné plodnosti.
 b) Vyšší míry dětské úmrtnosti souvisí s nižšími hodnotami úhrnné plodnosti.
 c) Vyšší míry dětské úmrtnosti souvisí s vyššími hodnotami úhrnné plodnosti.
 d) Neexistuje žádná souvislost mezi úhrnnou plodností a mírou dětské úmrtnosti.
24. Které z následujících tvrzení je pravdivé? [2 b.]

- a) Velká Británie byla zakládajícím členem Evropského společenství.
 b) Mexiko je členem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).
 c) Venezuela se připojila k NAFTA v roce 2013.
 d) Srbsko se v roce 2013 stalo 28. členským státem Evropské unie.
25. Biomasa, zejména palivové dřevo, se odhadem podílí na 35 % spotřeby energie v rozvojových zemích a představuje významnou obchodní komoditu. Vědci odhadují, že domácnosti z okolí národního parku Mantadia na Madagaskaru vysbírají ročně palivové dříví v hodnotě 40 USD. Palivové dřevo přitom činí přibližně 12,5 % ročního příjmu domácnosti. Jaký je roční příjem domácnosti? [2 b.]

320 USD